

Ο ΝΟΥΜΑΣ

ΒΓΑΙΝΕΙ ΚΑΘΕ ΣΑΒΑΤΟ

Ίδιοκτήτης: Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΔΡΟΜΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ, αρ. 4, ΑΘΗΝΑ

Συντρομή χρονιάτικη: Για την Ελλάδα και την Κρήτη δο. 10. Για το εξωτερικό φρ. χρ. 12,50.—Για τις επαρχίες δεχόμαστε και τριμήνες συντρομές (3 δο την τριμηνία).—Κανένας δε γράφεται συντρομητής ἄν δεν προπληρώσει την συντρομή του.

20 λεπτά τὸ φύλλο.—Τὰ περασμένα φύλλα κοιλιούνται στὸ γραφεῖο μας διπλῆ τιμῆ.

Βρίσκεται στὴν Ἀθήνῃ σ' ὅλα τὰ κίβνια, καὶ στίς ἐπιτοχίαις σ' ὅλα τὰ πραχτορεῖα τῶν Ἐφημερίδων.

νὰ μὴν προσενῆ κόπο σὲ ὅλους ἐξόν ἀπὸ μερικοὺς ποὺ τὸ καταλαβαίνουνε.

Τὸ μόνο μέσο ποὺ μπορεῖ νὰ καλλιτερέψῃ τὴ νοσητικὴ κατάστασιν τοῦ Ἀραβικοῦ τοῦ ἔθνους εἶναι νὰ γράφῃ καὶ νὰ δημιουργῆ στὴ γλῶσσα ποὺ μιλεῖ. Θὰ ἐναντιωθοῦνε βέβαια οἱ γραμματισμένοι, σεῖκηδες, δικηγόροι καὶ λογῆς γραφιάδες ποὺ ὠφελοῦνται ἢ ἠαρροῦν πῶς ὠφελοῦνται ἀπὸ τὴν τωρινὴ τὴ γραφύμενη γλῶσσα. Τὰ ἐπιχειρήματά τους εἶναι πολλὰ. Ἄλλοι βρίσκουνε τὴ λαλούμενη γλῶσσα φτωχὴ καὶ ἀκατάλληλη γιὰ λογοτεχνία. Ἄλλοι μῆτε γλῶσσα δὲ θέλουνε νὰ τὴν ποῦνε, παρὰ τὴν ἔχουνε σὰν εἶδος χυδαία διάλεκτο. Ὅλα αὐτὰ τὰ ἐπιχειρήματα βραδύονται σὲ ἀπόλυτη ἀγνοία τῶ νόμων τῆς φιλολογίας καὶ τῆς γλωσσολογικῆς ἱστορίας.

Πολλοὶ εἶναι καὶ οἱ λόγοι ποὺ μᾶς φέρουνε γιὰ νὰ ὑποστηρίξουνε τὴ γραφύμενη. Φιλολογικοί, πολιτικοί, θερησκευτικοί. Καὶ καλλίτερο τρόπο δὲ βρίσκουμε γιὰ νὰ παραστήσουμε τὴν ἀπαιτητὴ φύσιν αὐτῶν τῶ λόγων παρὰ ὑποθέτοντας ἕνα διάλογο μεταξὺ ἐνὸς Σεῖκη καὶ ἐνὸς Ἀγγλοῦ κριτικοῦ. Τέτοιους διαλόγους ἔτυχε νὰ κάμνουμε πολλοὺς.

Ὁ Σεῖκης. Μὲ τὰ σωστά σου προτείνεις, Κύριε, νὰ γράφουμε τὴν κοινὴ μας τὴ γλῶσσα, τὴν **Ἀραβι νταργ**; Ἀδύνατο. Αὐτὴ δὲν εἶναι Ἀραβικὴ, μῆτε γλῶσσα σωστὴ δὲν εἶναι. Εἶναι χαλασμένη γλῶσσα. Μῆτε γραμματικὴ ἔχει, μῆτε εἶναι γιὰ γραμματισμένους.

Ὁ Κριτικός. Θὰ τὰ πάρω αὐτὰ ποὺ λές ἕνα ἕνα. Λές πῶς ἡ γλῶσσα ποὺ μιλάτε δὲν εἶναι Ἀραβικὴ. Ἄς τὸ σαφηνίσουμε αὐτό. Ἄν ἐννοεῖς μὲ

Ἀραβικὴ τὸ κλασσικὸ τὸ ἰδίωμα, καὶ βέβαια ἡ νέα ἢ Αἰγυπτιακὴ δὲν εἶναι Ἀραβικὴ, καθὼς καὶ ἡ Ἰταλικὴ δὲν εἶναι Λατινικὴ. Εἶναι ὅμως Ἀραβικὴ ὅσο ἡ Γαλλικὴ ἢ ἡ Ἰταλικὴ εἶναι Λατινικὴς γλώσσες. Ὡς τόσο γιὰ νὰ μὴ γίνεταί σὺχουσι, ἄς τὴν ὀνομάζουμε τώρα καὶ ὀμπρὸς Αἰγυπτιακὴ.

Κατόπι λές πῶς εἶναι χαλασμένη γλῶσσα. Ἐγὼ προτιμῶ νὰ τὴν ὀνομάζω «ἀλλαγμένη». Τὸ ἴδιο, θὰ πῆς. Μὰ τὸ χάλασμα ἔχει κάποια κακὴ σημάσια. Καθεὶς στὸν κόσμο ἔχει τὸ φυσικὸ νὰ παρακμάξῃ καὶ νὰ ξαναγεννηταί, καὶ ἡ γλῶσσα δὲν τὸν ξεφεύγει αὐτὸ τὸ νόμο. Πάρε μιὰ λέξη σ' ὅποια θές σημερινὴ γλῶσσα, καὶ σύγκρινέ τηνε μὲ τὴν ἴδια λέξη πρὸ μερικοῦς αἰῶνες. Θὰ τὴ βρῆς τόσο βάρβαρη ποὺ θὰ φερνε σ' ἕναν ἀρχαιολόγῳ ἀνατριχίλα. Λέγε τὴ γλῶσσα σου χαλασμένη ὅσο θές, μὰ μὴ νομίζῃς πῶς μ' αὐτὸ τὴν κατηγορεῖς πῶς ἔπαθε τίποτες ποὺ δὲν τῷ παθῶν οἱ ἄλλες οἱ γλώσσες.

Ἐπειτα λές πῶς ἡ Αἰγυπτιακὴ δὲν ἔχει γραμματικὴ. Δὲ συμφωνῶ. Κάθε γλῶσσα γιὰ νὰ μιληθῇ πρέπει νὰ ἔχει γραμματικὴ. Ἐννοεῖς τάχα πῶς τὸ ἴδιο κάνει νὰ πῆς «Il Sheikh akal il Samak» (Ὁ Σεῖκης ἔφαγε τὸ ψάρι) καὶ Il Samak akal il Sheikh (τὸ ψάρι ἔφαγε τὸ Σεῖκη); Ἀλήθεια πῶς ἡ γραμματικὴ τῆς γλώσσας ποὺ σπάνια γράφεται ἀλλάζει πρὸ συγχὰ ἀπὸ τὴ γραμματικὴ τῆς γλώσσας ποὺ ἔχει μεγάλη φιλολογία. Ὅμως γλῶσσα δὲν μπορεῖ νὰ ὑπάρξῃ καὶ νὰ παρασταίνῃ στοχασμοὺς χωρὶς σταθεροὺς κανόνες ποὺ νὰ τὴν κάνουνε εὐκόλοισι, δηλαδὴ χωρὶς γραμματικὴ.

Ὅχι, Σεῖκη μου, δὲν ἔκαμες μῆτε μιὰ κατηγορίαν ἐναντίον κάθε ἄλλης λαλούμενης γλώσσας τοῦ κόσμου, καὶ ποὺ δὲ χαρακτηρίζε, χυδαίες καὶ χαλασμένες τίς λέξεις ποὺ πολλὰς γενεὰς Γάλλων καὶ Ἰταλῶν ἀγαπήσανε. Κάποιος μας καθηγητὴς ἔγραψε βιβλίον μὲ τίτλον «Ἡ Γλωσσικὴ Ἐπιστήμη». Διάβασέ το, καὶ θὰ δῆς πῶς μορφοῦνται ὅλες οἱ γλώσσες, καὶ ἡ δική σου μαζὶ.

Ὁ Σεῖκης. Ἴσως ἔχεις δίκιον σ' αὐτά. Συγκριτικὴ φιλολογία δὲ σπούδαξα στὸ Λύκειον Ἀζάρ. Μὰ πάλε σὲ κανέναν τόπο δὲ γράφουνε καθὼς μιλάνε στὴν Ἀγγλίαν λόγου χάριν σὰ μιὰν ἄνθρωπος μεταχειρίζεταί πολλὰς χυδαίας λέξεις ποὺ δὲ γράφονται.

Ὁ Κριτικός. Δὲν ἀρνούμαι πῶς στὸν τόπον μου ὑπάρχει κάποια διαφορὰ μεταξὺ τῆς γλώσσας ποὺ μιλιέται καὶ τῆς γλώσσας ποὺ γράφεται, μὰ ἡ διαφορὰ εἶναι σὲ ὕψος μᾶλλον παρὰ στὴν καθαυτὴ γλῶσσα. Ἡ λέξη horse εἶναι πάντα horse εἴτε μιλῶ σὲ φίλον μου εἴτε γράφω ἄρθρον στὸν «Times». Ἐσεῖς ὅμως μόλις πιάνετε πένητα στὸ χέρι καὶ γίνεταί steed.

Πρέπει βέβαια νὰ διακρίνουμε τὴ γλῶσσα τῆς κοινῆς ἐμιλίας ἀπὸ τὸ patois ἢ τὸ slang. Ὅταν ὁ Ἀγγλος δὲ θέλει νὰ μιμηθῇ ξεπίτῃδες τὴν ἐμιλίαν τοῦ ὄχλου, δὲ θὰ γράψῃ ποτὲς «He gave him a crack on the nut» (τοῦ δωσε μιὰ χαστουκιά στὸ κᾶκαλο), παρὰ θὰ πῆ «He hit him on the head» (τονε χτύπησε στὸ κεφάλι), δηλαδὴ στὸ λεχτικὸ τῶν